

ПОДУНАВКА

Бр. 9. ТРИМЕСЕЧНА ЦЕНА € 1 Ф. 15 К. **НОВЫЙ ТЕЧАЙ.** ИЗЛАЗИ СВАКЕ СУББОТЕ У ВЕЧЕ. 1857.

Едној Госни у споменцу

ОДЪ В. Ж.

1.

Да неблудишъ безъ нѣжнога друга
Као грлица сама у средъ дуга,
Сивоꙗ пусти у крило голуба,
Та лепо е називатъ се люба.

2.

Шта желити онай може
Оной, кою силно воли,
Ты единый знадешъ Боже!
Ал' га една рана боли:
Што е И . . . оладнила,
Срце другомъ наменила;
На сретниѣгъ она чека —
А ту за ме нема лека!

21. Мая 1857.

3.

А заръ ти е свѣтъ додѣо —
Мили х' ти се ѣелия и чама,
Те ми венешъ као калуѣрка
Безъ любави и забаве . . . сама?
О изиђи мало на сунашце
Видишъ, како лепо сунце блиста,
Не бы х' ти се зракомъ разгриало
Ладно срце и недарца чиста.
На топлоти развѣя се цветакъ
Да просипа мирисъ и дивоту,
А ты си се ледомъ опасала,
Саранѣишъ младостъ и красоту.
Цветъ младости текъ за мало цвати
Брзо клоне, вене, и опада;
Ай отвори недра и срдашце —
Люби . . . люби, сада ил' никада.

О д м е т н и к ъ .

(Свршетакъ.)

„Едно одъ ови двога момчадѣй, я бы уснио,“ говорио е господишъ самъ у себи, кадъ се по разлазку гостию самъ седиши, у мисли задао быо. „Они су сами одъ себе некако милѣокрвни, што мене некако узбуђуе, коѣ одпре кодъ мене нѣ могло быти. А у момъ срциу има едно празно место, коѣ ће може быти и попунити се, али не сасвимъ, докъ добьемъ мою ѣеръ, кою самъ одавно изгубио. Я самъ се личио са срчаномъ снагомъ мога Антонѣя; — туга за њиме дуго ће ми на срцу лежати. Да онай стариј дечко нѣ само синъ оногъ одметника? Момчадѣ ова, браћа су; а као што онъ рече, оно млађе нѣ синъ одметничкѣй, него е у Бургосу рођено. Алъ види се, да е онъ обоици отацъ, еръ

они су браћа. — Кадгодъ самъ погледао у мога Антонѣя, лудо срце мое напрезало се одъ племишскогъ поноса. Хвалио самъ се са старима, на кое е требало да се онъ угледа. Садъ текъ знамъ за другѣй, новъ и као што веруемъ вышѣй изворъ, изъ кога тече радостъ — дарове коѣ Богъ дели. Младѣй онай Талиянъ, одъ племишске е крви, па како е зазирало оно момче одъ онога немилы погледа. Нѣ могло трпѣти да Талиянъ у нѣга гледи. Оде изъ себе и несмеде се усудити, да се опетъ у њо врати. То самъ спазѣо и чудѣо самъ се. Како пакъ момче оно погледа у оногъ младиѣа! Како га се држи — рекао бы да небы могло безъ нѣга живити! У деце е доста пута око оштро. Оно мора

особито доброгъ срца бити, кадъ се онако може прилюбивати. Радо бы га узео я место сина, али е на нѣму ляга одметника.“

У тай ма вика нека поплаши господина. Скочи на ноге и поћути да чуе. Вика се и по другій путъ зачуе, па онда нека тутњива чу'се у соби, у којој е момче оно спавало. Господинъ зграби свећу и по'йти горе узъ басамакѣ. Врата собна была су отворена, на која онъ уђе унутра. Талианъ е обалѣнъ лежао на патосу, а младићъ онај стао му е био едногъ ногомъ на при.

„Шта е то?“ запыта господинъ нестрпљиво.

Младићъ неодговори ништа, но само савъ устрепљнъ прекрсти руке.

„Шта е то?“ запыта господинъ и по другій путъ, јоштъ нестрпљивѣ.

Али ни рече одговора недобие. Младићъ е стајо само са скрштенимъ рукама.

„Шта е то, ты момче?“ трећи путъ запыта господинъ и то кадъ е банъ до младића дошао; па опетъ ништа се не помогао.

У еданъ ма' учини му се, да му се и езикъ одузео и да се неможе съ места помаћи. Осећанъ неко обузме га и то осећанъ безкрајнога чуда. Да су се жестоція осећаня мало-пре у нѣму комешала, могло се познати по нѣму како стои и по ономе, што е био подъ нѣговимъ ногама; али одъ осећаня тѣй, ни трага не се видало. Цело срце нѣгово видало се да има места само за едно осећанъ, а то е изъ очію нѣгови говорило. Господинъ оде онамо, куда е младићъ погледао и у еданъ ма' скамени се одъ чуда; еръ у кревету лежало е момче оно обнезнанѣно и видало се по алинама на нѣму, да е съ нѣмъ неко насиліе чинѣно; и — место врата мушкарчева, смотри онъ пуначне при смилногъ девојчета.

Господинъ се поврати само одъ чуда. Окрене се момчету и гледао е да га дрманѣмъ освести, алъ залуду. У тай ма' дође на врата неколико слугу, кои су као и нѣнѣ господинъ, на лупу и вику по'ити горе. Господинъ навуче најпре заклоице одъ кревета, да одкривено оно девојче прекрѣ; па онда заповеди да одвуку Талиана, кои е, рекао бы онесвестнуо био одъ ударца младићевогъ. По заповести нѣговой буде учинѣно. За тимъ окрене се онъ младићу, кои се сасвимъ другчѣ преобразіо био. Нестало е было оне страсти, која е мало-пре у срцу нѣговомъ была узкипила и сву снагу нѣгову уздрмала, али е, чини ми се, место нѣво заузела друга, слабе што одъ оне малоснажнѣ. Духъ любви севао е изъ нѣгови очію; био се задувао и господинъ спази, да онъ савъ дркѣ, кадъ га е за руку у'ватіо, и извео изъ себе, чему се онъ ни-мало не противіо.

„Пази на оно девојче тамо у соби,“ заповеди господинъ служкињи, која е мимо нѣи проћи тела. Затимъ зовне люде оне што су однели Талиана и запыта, да л' е онај дошао себи. Кажу му да есте, а онъ заповеди, да му кажу, да се одма торња изъ куће.

Господинъ и младићъ дођу у собу овога другога и седну еданъ спрамъ другога, обоица задати у мисли.

„Ты си, чини ми се, нешто пронашао,“ одпочне нај-

после господинъ. „Познаемъ я, ты се већма чуднѣ, него я. До ноћасъ ниси знао шта е онај твой другъ?“

— „До ноћасъ!“ одговори младићъ укратко.

„Ты си мисліо да ти е она братъ?“

— „Ніе, господине, мисліо самъ да ми е братъ одъ стрица.“

„Вы дакле одавно сте заедно?“

— „Све смо заедно; особито докъ смо были на наукама.“

„На наукама?“ рече то исто господинъ, чудећи се.

— „Есть господине; отаць мой врло добро е воспитаванъ у својој младости; учіо се у Саламанки. Мати моя учила се у манастиру, па они обое учили су насъ.“

„И ты ниси се омишляо, да е другъ твой женско?“

— „Никадъ!“

„Кои езикъ разумеш јоштъ осимъ тога коимъ говоришъ?“

— „Латинскій и францускій.“

„Разумеш ли се што око оружја?“

— „Отаць ми каже, да самъ у бореню прилично вештъ.“

„Ели и твой другъ учіо се у бореню са оружјемъ?“

— „Ніе, господине, све су говорили да е онъ слабъ врло за жестоко упражняванъ тела. Заповеђено ми е да се неусудимъ навратити га кадъ кудъ у прошетню или забаве ради изиђемо, да се онъ врло упињѣ. Съ тога никадъ нисамъ дао му, да преко потока каквогъ прескочи, но све самъ га преносіо.“

„Знашъ ли што о живљеню одметничкомъ?“

— „Врло мало, господине. Отаць мой живи у нѣнимъ гудурама, држи се у кући нѣни обычаева, съ нѣма се повесели и као некій господаръ надъ нѣма е, али се не упуштао да имъ другъ буде и у пословима, кои су законима противни.“

„То онъ дакле не одметникъ?“

— „Толико е само, колико самъ вамъ казао, господине.“

„И ово јоштъ да те упытамъ,“ настави господинъ даљ, замислѣно. „Гледе ли твой отаць и мати, да се ты све болъ пазнѣ са онимъ, за кога си мисліо да ти е братъ одъ стрица?“

„Не гледе, господине; они су се старали јоштъ да се мы банъ врло непазимо, ако и нису око тога навалывали. То ми е показкадъ тежко падало; али кадъ самъ спазио, да е јоштъ теже одбацити се, я самъ ћутѣћи трпіо.“

„Па бы л' могао ты садъ стрпнѣти се, па да изчупашъ изъ срца пажню са онимъ?“ запыта господинъ, озбиљно гледећи у младића. Овај уздане, а глава му клоне на при. Господинъ устане и оде изъ себе. На полу нађе се са служкињомъ, која изъ друге себе изиђе и каже му, да се девојче оно разабрало и нѣой казао, да иде изъ себе. Господинъ одобри да и буде тако за ону ноћ. Дуго е постојо на врати, па онда ій отвори полако, и кадъ се уверіо да девојче спава, уђе па све на прстима оде до нѣногъ кревета, съ кога изтія свуче заклоицу. Успавана, руку едну подметнула е была подъ главу, а друга е была на мекомъ одъ свиле покривачу. Господинъ се прегне. Бли-

зу више лакта была е мала нека белега. Господињъ клекине на колена, дигне очи горе у небо и заплаче се, но сузе благодарности и радости капале су му изъ очію.

— „Куда ћешъ ти садъ?“ запита господињъ младиња, кадъ су сутра данъ доручковали. „Ты неможешъ више бити овде, а ни у Бургосу, — оћешъ ли за твоимъ отцемъ у Мадригъ? Я ћу трошакъ платити, што ћешъ отићи, а онамо ћешъ и више што наћи.“

Младињъ му ништа неодговори. По лицу му се познавало, да е у дубокой мисли био, докъ е господину у очи право гледао.

„Младый мой пріяшко,“ настави господињъ далъ, „оно е лажливъ пріятель, кои насъ пожаява, па подражуе у нама оно наданъ, кое се не може испунити. Ты си одъ дитинства одрастао съ моіомъ ћеркомъ, за кою ниси знао, велишъ, до ову ноћъ, да е женско. Нѣно и твоє станъ забраню вамъ, да и далъ заедно живите и пазите се, еръ то бы на тако што изишло, што я никако немогу пожелити! То мора престати. Немогу ти допустити да се съ нѣоме разговарашъ, па ни да се видишъ и састаешъ съ нѣоме.“

„Съ нѣомъ да неговоримъ, ни да е видимъ!“ повиче младињъ, па њипи и себе по челу плѣсне.

— „Тако е,“ одговори господињъ ти о.

Младињъ, до живца у срце дирнутъ, пређе неколико пута преко собе, па онда у еданъ ма' стане и загледи се у господина тако, да ни трептао ніе. У погледу овомъ было е проклинањъ; у лицу е савъ пребледію; устне су му дрктале; дианъ му е у-редко было, па онда му се првень на образу появи, сузе му грону изъ очію и падне на колена предъ господина.

„Немойте! — немойте! немойте!“ едно за другимъ само могао е изговорити, а овамо е руку господинову у некой несвестици зграбіо и уза-свако оно „немойте“ притискивао на свое устне.

Господињъ е био еданъ одъ оны чудны людій, кои у часу наймилостивіегъ су срца, па онда одма покажу се, да су у срцу најдрвенастіи. И невештъ чинећи се, гледао е у младиња, кои е предъ нѣимъ клечао. Видило се, да у срцу нѣговомъ усилавяня и бореня нема више, него колико капльице кишне, досаде чине стени, кадъ на ню падаю. „Немойте! немойте! немойте!“ узалудъ е младињъ и опетъ викао, савъ обливенъ сузама и загушуюћи се одъ плача. Господина се то нимало ніе тичало, но онъ извуче руку свою, устане, остави младиња онако да клечи, отиде вратима, коя и отвори, па онда се окрене и застане мало, држећи руку на брави.

„Я ћу наредити, да ты одма одавде отидешъ,“ рече онъ, „зашто си ти тако узнемиренъ, то се већ зна. Ко се чему нада, онай оно и жели; али желя се излиже, ако му се наданъ одузме. У четири дана кћи моя удаће се за некогъ мога рођака, кога самъ іой опредѣлио за мужа. Ты ћешъ одма отићи изъ Бургоса.“

За четвртъ сата младињъ е већ био на путу у Мадригъ.

Господињъ е био самъ у своіой соби и часъ по часъ погледао е на врата, коя се најпосле отворе и на нѣи уђе найумилятія женска, съ првомъ служкиномъ господиновомъ.

По лицу нѣномъ познавало се, да нешто изчекуе, а пезна нашто ће изићи; загледи се у господина; па онда клоне іой глава и оде предъ нѣга. Ноге іой клону, но господињъ е сладко загрли и тако буде іой у помоћи те ніе пада.“

„Ћери моя!“

„Отче мой!“ све е было што су за неколико минута могли само проговорити. Изгубљну и опетъ нађену ћерку поиздалека преправили су за тай састанакъ са отцемъ.

Кадъ су се одъ радости мало повратили и могли говорити, а служители разиђу се, нѣи двое су едно узъ друго седили. За неко време съ тугомъ слушала е она нѣгово преповеданъ о страу збогъ тога, што е нѣ у еданъ ма нестало, — о томе како су е на сваку руку узалудъ тражили, — како су и овако и онако мислили, збогъ чега е и како е она украдена, и куда е могла бити одведена, — али мало по мало она е све манъ пазила на то, што онъ говори, тако, да е господињъ најпосле морао уђутати, кадъ е видіо да она ни најманъ неузимљъ на умъ, шта онъ говори, а овамо е седила и чинила се да слуша оно што онъ прича. Господињъ е, дубоко замишљѣтъ и забринутъ, гледао предъ собомъ живу одъ камена штатуу.

У тай ма' зачуе се неко оданъ по трему. Ово е разбуди — преслушне, — бактаня нестане; уздане и зада се опетъ у свое мисли. Опетъ се зачуе неко бактанъ; — она се прене и по другій путъ, — было е близу врата; — она се готово подигне са свогъ седишта. Служитель уђе унутра; она изъ дубљина уздане, већма него пре; мисли іой се и опетъ разбію. Туга іоштъ већа видила се на лицу господиновомъ; намргоди се и на нађену ћерку попреко погледи; осећао е да оно што му е на срцу, оће на езикъ да дође, али се силомъ заузтегне.

„Айдемо,“ рече онъ најпосле, а овамо устане са седишта; „да ти покажемъ кућу твога отца, одъ кое само две собе теби су познате.“

Она устане сасвимъ укочено и узме се съ отцемъ исподъ руке. Онъ е проведе крозъ многе собе свое лепе куће; најскупоценіе посуђе наморавало е да му се чудишъ; најскупоценіе одело вадіо е изъ ормана и предъ ню разастирао; ковчеге и ормане поотвора, наките изъ кутица повади и неко да іой у руке, неко помеће на ню, па да се на велика огледала огледи; преповедао іой е о постанку свакогъ накита; она е гледала и чула е све шта се говори али ни за што ніе марила. Едно само у срце е дирнуло, ликъ нѣне матере, кадъ га е видила. Као нема стајла е предъ нѣимъ и толико га е почитовала, да се едва усудила погледати у нѣга; прекрсти руке на прсима, поклони му се, па онда опетъ погледи у нѣга; суза іой кане на образъ. Гледећи у ликъ свое майке, ямачно е она на што друго мислила, а не само на матеръ; полако обрне погледъ свой на отца, кои е поредъ нѣ био.

„Вы ћете се смилovati на мене,“ проговори она, а овамо зацени се одъ плача и лице свое сакрїе у недра отчина.

Мало затимъ позову ій да ручаю, а она жестоко зграби руку отчину, кадъ іой е овай пружіо, да иду заедно у собу, у којой се еде. Готово преднячећи итила е, али чимъ е ушла унутра и по соби погледала, сва клоне тако, као

пада у невесту. Постављено е било само за њу и њ-
ногъ отца. Ела е само огледала, али ести нѣ могла; волю
на едо изгубила е была и ништа е нѣ могло више повра-
тити. Наслуже јој вина; она е само насломила чашу на уста
а вина ни окусила нѣ.

„Алмиро!“ рече јој отацъ, кадъ су сами были; „заръ
ты држишъ да си несрећна садъ, кадъ си отца добила?“

— „Недржимъ,“ одговори девојиче сасвимъ искрено,
докъ е очи подигла и погледала у отца.

„То тебе друго нешто ожалостиуе?“ запыта е отацъ
далъ. Девојиче неодговори ништа.

— „У твојмъ садашњимъ станю,“ настави онъ далъ,
„треба да се другѣе владашъ, другимъ чимъ да се заба-
вљашъ.“ Тео е јоштъ и далъ говорити, али кадъ види да
девојиче у еданъ ма' пребледи, застане, па онда сасвимъ
блажимъ гласомъ почне. „Сва брига и сва желя отца твога,
Алмиро, есте твоя срећа.“

Очи у девојичета постану животнѣ, — пређашња боя
лица опетъ јој се поврати; устане и обема рукама загрли
отца свогъ око врата, кои се ни најманъ нѣ видю радост-
ни, као што е то кћи была, него е све у некој туги и не-
миру быо.

— „Седи, Алмиро, седи,“ настави онъ. Девојиче се
покори.

„Оно е права срећа, кћери моя,“ рече онъ, „кадъ ми
нечинимо само оно што желимо, него што нађемо да е до-
бро и упутно. Нетреба ништа да криешъ одъ свога отца,
кажи ми, еси ли ты изгледала кога, кога ти нѣ было предъ
очима?“ Девојиче се заплашти у лицу, и то е быо одговоръ
а овамо са оборенимъ очима седла е и едва се усуђи-
вала ди'ати.

— „Знамъ, Алмиро,“ настави онъ, са снуђенимъ ли-
цемъ; „али нѣга нема више у овој кући.“

Одъ девојичета ништа друго нѣ се могло чути, до са-
мо дубога ди'анъ; али место руменила у образу, пребледи
као мртвацъ.

— „Онъ е отишао изъ Бургоса,“ рече далъ отацъ.

Видило се, да одъ тегобе на срцу едва е ди'ала

— „О нѣму нетреба више никадъ да говоримо,“ при-
дода онъ озбиљно.

Девојиче е у незнани по патосу пружено лежало.

Трећий данъ по одлазку младићевомъ, кућа господи-
нова у вече е свечано осветљна была, крозъ врата, сва-
комъ отворена, видила се поиздалеко осветљна башта.
Света е свакоякогъ и у различитой ношњи было. Неки су
имали паличѣ (маску) и огртаче, неки су лудасто, а неки
обично обучени были; гомила за гомиломъ врвила е унутра.

Подоста простоте стаяло е на улици, и гледало оне
што су долазили. Међу простотомъ томъ, и то башъ на-
предъ, стаяо е младъ некий човекъ у широкомъ огртаду
(япунцету), коимъ е, као шешаромъ здраво натученимъ, и
лице законио быо.

„Был' могли вы мени казати, нашто е то толико ве-
седъ?“ запыта онъ едного што е до нѣга быо.

— „Па заръ ты незнаешъ?“ одговори му онај. „Ја
самъ мислио да нема тога у Бургосу, кои за то небы знао.“

Господинъ чини вечерасъ веселъ збогъ тога, што е опетъ
нашао свою одавно изгубљну ћерку, а и збогъ нѣне свад-
бе, која ће сутра бити. Но шта е садъ? стой узправо, „
настави човекъ нешто нестрпливо, „шта ти е, што се по-
водишъ? Еси ли пѣянъ?“

„Нисамъ,“ одговори онај првий, а овамо се превати
за раме оногъ до нѣга, ямачно зато, да се предржи да не-
падне. Ово е быо онај младићъ. Полдругий данъ путуюћи
само, врати се натрагъ у Бургосъ, па шта се садъ учини
съ њиме. Устне нѣгове у мисли быле су на онимъ усна-
ма, кои полюбацъ упола само враћао јѣ или сасвимъ одъ
себе отуривао; тако му се чинило, да бы савъ животъ свой
за цигло еданъ полюбацъ онај дао. У Бургосъ е стигао
оно вече у првий сумрачакъ, и одсео е кодъ неке старе
жене, која, видећи да е онъ планинацъ, позвала га е и за-
пытала, небы ли онъ нѣногъ болешливогъ унука ону ноћъ
у планину са собомъ повео. Онъ е на то пристао, еръ е
у намишљю своје дотле забасао быо, да е наумио ћерку
господинову украсти и одвести; пре свега пакъ набави се-
би огртало, у кое се сасвимъ умога, од'ити у улицу, у
којој е быо господинъ, и са остадомъ светиномъ застане
предъ кућомъ.

„Може бити,“ рече онај човекъ съ коимъ е младићъ
онај најпре повео разговоръ, „може бити да вы данасъ
ништа јоштъ ели нисте, па сте одъ глади малаксали. Ево
онамо има ела доста,“ настави онъ далъ, пружајући претъ
на врата, „и никомъ нѣ закраћено, да уђе унутра.“

— „Никоме?“ запыта младићъ кушајући га.

„Никоме,“ рече онај и по другий путъ, а младићъ на
то одма оде унутра.

На прагу сретне се съ господиномъ, но овај га нѣ
познао, еръ онъ, да бы лице свое одъ нѣга сакрѣо, пони-
ско покони се предъ њиме. Уђе у дворану; ова е была
пуна; али у њој нѣ было оне, коју онъ тражи. Помеша се
међу друштво, кое се са игромъ и свиркомъ забављало у
башти, но ни тамо е нѣ могао смотрити. Отиде горе у би-
бліотеку, али нѣгове зверајуће очи ни тамо нису могле спа-
зити оно што е онъ тражио. Уђе затимъ у велику дворану,
у којој е највише гостию было, и съ великомъ мукомъ
провуче се до на другий край, где е празногъ места было
и где е лепа една, богато али просто обучена господична
седла, на поузвишеној едной столици. Прегла се была на-
трагъ и тако се могао видити нѣнъ лепый вратъ, еръ гла-
ву е была на страну окренула и разговарала се съ не-
комъ у годинама женомъ одъ простѣгъ реда, која е иза нѣ
стаяла.

Младићъ е едва могао ди'ати. Види да се нешто по-
личу они, што су узъ нѣга были, као да се некомъ съ
пута укланяю. И онъ се уклони далъ, али очю нѣ скидао
са онога у што се најпре загледао быо. Господинъ дође
на оно праздно остављно место, водећи се исподъ руке
съ младимъ некимъ господиномъ.

„Алмиро!“ проговори онъ.

Кральица онога весели окрене се и тако младићу по-
каже лице нѣвога у младости друга; кое е садъ, у оде-
ду за нѣга приличнѣмъ, далеко лепше изгледало. Господинъ
јој каже за младогъ онога, кои е и шта е, а овај узме

дву руку и положи е, ако му е она и не пружала. Младић се маши за мачъ, но опетъ се узтегне и склони болъ око себе ограло.

„Ко е тай младый господињ?“ запыта онъ изти'а колко е могао, некога што е узъ нѣга быо.

„Младоженя господичинињ.“

Рука нѣгова опетъ се маши за мачъ, но онъ и опетъ буде одъ себе господаръ.

Господињ прешапне нешто на уво своіой ћерки, — ова устане. Господињ узме се съ нѣомъ исподъ руке, — она на то пристане, па тако су се прошећивали по господской оной соби; гости су їмъ се „укланяли съ пута. Младић е ишао за њима, а ни самъ не знао како.

Како му е на срцу было, гледећи предъ собомъ ону прелепу женску! — лепогъ створа плећа — витакъ струкъ — кои е само за накитъ створенъ! Ияду людѣ намишля еданъ за другимъ летили су крозь нѣгову главу, алъ сви су наипосле на то изишли — предъ нѣомъ да умре; — да їй се покаже, па да умре.

Погледи у господина. Овай е быо застао, да се съ некимъ знанцима разговори. Отиде за онимъ двома доле у башту, где се непрестано играло и певало. Младоженя е одведе подъ еданъ ладникъ и седне съ нѣоме. Младић башъ справъ њи стане повздалека. Погледи њѣни были су весели! — заборавила е на друга свогъ детиньства; — слушала е шта говори онај, съ коимъ ће остале дане живота проводити. Па шта е маріо за животъ и за светъ онај, кои е остављѣнъ?

Постара она жена, коју е у дворани спазіо, прикучи се онамо. Господична одма устане и изиђе предъ ню. Прогворе неколико потайны речій, па онда опетъ растану се, и девойче седне на свое место веселіе.

„Они су се разговарали о нѣной свадби,“ уздане младић. „Сутра ће се она венчати.“

Младый господињ разговарао се съ нѣоме. Она се преклони. Онъ устане и итно оде исподъ ладника. Младић помисли: ево садъ прилике. Съ рукомъ на мачу, прикучи їй се и тео е, добро познато име изрећи; али не было нужно. Она га е преко свега што се умотао, познала, презне и врисне, но опетъ се брже болъ поврати одъ стра'а.

„Бежи у планину!“ проговори она ти'о што е тише вогла. „Онамо ћу те я сутра наћи.“

Онъ зачуђенъ, стаяо е као укопанъ.

„Бежи!“ проговори она опетъ. „Жива или мртва, само ћу твоя быти. — Ето га где се вратио. Бежи ако ме видуешъ, бежи!“

Види гди се вратио младый господињ; носіо е котарци воћа, а за њимъ е ишао старый господињ. Младић погледи у ню тако, како е дотле никадъ погледао не. Видіо е, да е погледъ онај у срдце дирнуо. На погледъ тай одговори му она тимъ, што руку свою метне на срдце. Онъ смукне у најближу гомилу света; уклони се изъ баште и оде одъ оне куће.

„Где вамъ е унукъ?“ упыта газдарицу чимъ е дошао.

— „Онъ ће у поноћи овде быти; а іоштъ еданъ сатъ, па ето поноћи. Дотле можете се мало чимъ заложити.“

Онъ седне, во е и піо сладко. Али кадъ е већ быо

ситъ, а унука газдаричиногъ іоштъ не было, узврполи се. знате ли вы башъ за цело, да ће вашъ унукъ доћи?“ запыта.

„Онъ ће за-ямачно доћи,“ одговори она.

Едва еданпутъ почне на цркви избјати дванаест сатій и неко куцне на вратима. Онъ отвори. На полю су были две мазге и на едной седіо е, у путованю нѣговъ другаръ. Онъ скочи на ону другу, и тако оду своимъ путемъ.

Младић ни рече проговоріо не са онимъ што иде съ њимъ. Умилианъ створъ господинове ћерке, непрестано му се врз'о по памети, а срце нѣгово скакало е одъ радости, што ће се съ нѣомъ састати. Наипосле доспу у планину и воздухъ нѣгове постойбине, поврати га текъ, те му се разгали. Данъ е свитао. Изостао е быо неколико кораклій одъ свогъ другара, зато садъ по'ити за њимъ.

„На коју страну планине вы ћете?“ запыта онъ.

— „Света Богородице!“ повиче му другаръ, па пусти узду. Младић то исто учини, скочи са мазге и обгрли руками — господинову ћерку, која е опетъ као момче преобучена была. Осећао е нѣне руке око свога врата, — и на своимъ устнама полюбце, какве никадъ до оногъ часа.

Она у годинама жена, у соби и у башти господиновой што е была, была е дойкинја овогъ девойчета. Она е знала, да бы девойче пресвисло, ако бы наморано было, да испуни желю отчину; смислила е како ће они побећи, была е у томе на руци, те су утекли, и наумила е была да за нѣомъ оде, и остале дане живота съ нѣоме протавори.

„Ты си моя!“ узвикивао е младићъ, кадъ е опетъ узја'о; али естъ, ето ти некогъ топота коньскогъ, где се зачу близу њи; — погледе натрагъ и виде да за њима иде потеря. Гледали су да утеку, али їй одма стигну. Залуду се младић бранио; одузму му оружје, свежу га и заедно съ господиновомъ ћеркомъ у Бургосъ врате. —

„Животъ ћу му опростити,“ рече господињ, „али нека своимъ очима гледи, како се она за другогъ удае.“

Дозову свештеника, — младоженя е готовъ быо. Доведу и бегуницу девойку. Свештеникъ е чиніо колико му дужность доноси, али ништа не могло навратити девойче да одговара.

„Я ћу место нѣ одговарати,“ рече господињ.

— „А то се зове ню убити!“ повиче младићъ, поразкида свеже на себи и, као да е изванъ памети дошао, зграби девойче себи у наручъ. Она се чврсто држала за нѣга.

„Растав'те їй!“ заповеди господињ.

— „Станте!“ продере се старый одметникъ, кои е башъ онда улазіо. „Стойте! то ти е синоваць, а я самъ твой старіи братъ.“

Одметникъ, — ако га можемо тако назвати — у младости своіой здраво се запазіо быо са ћерю некога племића. Отаць е науміо быо да она постане калуђерицомъ, но она докъ е іоштъ на искушенію была, утече са онимъ изъ манастира. Онъ е одведе у планину и тамо е съ нѣомъ заклонѣнъ живіо. Она буде съ проклетствомъ одлучена одъ цркве. Роди едно мужко дете и одма затимъ умре. Да бы ово-ме сину припадаюћій таль обезбедіо отаць, украде ћерку свога брата, али, изъ различны узрока, преобуче е и кріо е да е женско. Смртъ сына господиновогъ, око кога се од-

метникъ бадава трудио да га избави, кои е име свое одметнику показао и неколико речій отцу својем написао, да да му е прилика, да може извршити оно, што е одавна смислио. Отиде у Бургосъ, где се догодило оно што мы

већ знамо. У Мадриць е зато ишао, да скине проклетнију са свое породице, и изишло му е за рукомъ. Вратио се као што смо видели, башъ кадъ е требало да избави сина и синовцу, кое обоје оно јутро јошъ, свештеникъ венча.

Описаніе Лондона.

НЕДЕЛЯ У ЛОНДОНУ.

Докъ се на суво-земной Европи и старо и младо радуе, да недела дође, а деца јошъ одъ понеделника рачунају, колико до суботе у вече има, кадъ се школа затвара, да бы радости опетъ неделю дочекали; како е свему томе у Лондону сасвимъ противно, па и у целой Англеской; еръ овде не само, да се тада одъ свакогъ посла уздржавају, но и одъ свакогъ занимања, кое небы имало буди какву побожну намеру. Сва јавна увеселенія престају тада; театри су затворени, свирка и игре строго забрањене, па и саме галеріе съ ликовима, збирке какви предмета и излога, као и кафане и коцкарнице несмеју бити отворене. Па и само дете несме се неделомъ својој детиньској игри дати, нарочито му е лопта строго забрањена. Напротивъ иду деца съ одрастнима у дугачкимъ редовима изъ едне цркве у другу, почемъ е общіе правило, да се црква двапутъ посѣти. Да, па богобоязливии люди, кои се иначе возе преко читаве неделѣ, радіе иду пешке, само да кочиња и конѣ на миру оставе. Па и саме поште тако уреде нѣвоѣ посао, да се писма неделомъ нити послати нити примити могу.

Па и мы слѣдуемо дугачкимъ редовима и улазимо у едну између стотина осталихъ лондонскихъ црквѣй, међу коима су Св. Павла и Вестминстерска највеће. Врата се лагано за свакиъ улазењимъ и излазењимъ затворе. По ходницама прострѣти су ћилими одъ сламе или вунене матеріе, тако да се ни најманъ шума правити не може. Црква има две предикаонице, одъ кои е една за литургию, а друга за проповѣдь опредѣлена. Осимъ тога има јошъ едно узвишено место съ асталомъ, и то они заузимаю, кои напредъ читаю и певаю, а людство за њима, и кои при литургији ту дужность имаю, да пѣніе започини и управляю. Иза предикаоница, обично близу зида одъ восточне стране, стои асталъ съ тайномъ вечеромъ, и еданъ углађеный камень, са ножницама врло вешто израђенимъ, кои се при причешћу чистимъ ланенимъ пешкиромъ покріе. Зимѣ се цркве посредствомъ чункова умерено угрею, а у време бденія гасомъ лено осветле. Све ово захтева, да се прилѣжно долази у цркву. — Одежде свештеника, кое се само при богослуженію носе, есу за време проповѣди, една узка а дугачка долна альпа поредъ едне широке мантиѣ са рукавима одъ исте црне матеріе а при литургији носе преко свегъ овогъ јошъ еданъ бео стихаръ. Литургија се пакъ еастоу у промени разны молитвѣй и тропара, кое последнѣ людство слабо пева. Проповѣдь е више као споредна стваръ, кое кодъ Диссентираца сасвимъ противно налазимо. Врло редко свештеници на память и слободно поучаваю; обично пакъ прочитаю што, а затимъ старе врло познате проповѣди изговоре. — Кадъ у

лондонску кою цркву какавъ славный проповѣдникъ дође, то се целой вароши просредствомъ обява обзнани, кое се на црквенимъ вратама и явнимъ зданіями изпрелеплюю.

Но јошъ необичниѣ, што се тиче цркве есу у Лондону богослуженія по улицама. Врло се често неделомъ виђа, ређе пакъ раднимъ даномъ, како по неколико людѣй мирно пролазе, носећи собомъ Библию, катавасію и еданъ асталчиѣ съ чаршавомъ. Кадъ на буди какво пространство место дођу, наместе асталчиѣ, спреме што треба, и еданъ приђе к' астаду, прочита по едну већу или маю главу изъ Библие, па то затимъ сасвимъ слободно разлаже. Ове проповеднике обично Диссентирцы шлю, дакле она секта, коя неспада у епископалну цркву, да Евангеліе суровой класи запуштеногъ и подвляногъ народа проповедаю. По већој е части мало число они кои иѣ слушаю, редко кадъ има стотина, и сви су готово просяцы, тако да се овде испуњава оно изреченіе: „Ницимъ Евангеліе проповѣдано будетъ.“

За исту класу народа неки су челоѣколюбцы и особите цркве подигли, кое се дупежке или просячке зову, у кое поквареный лондонскій светъ на службу долази, али иѣмъ напротивъ недозволяваю у друге цркве иѣи. — Но вратио се кући. Отворишъ напримеръ клавиръ и почнешъ што свирати. Таки уѣ угостителька у собу, и моли те, да не заборашишъ да е данъ господень. Слѣдуји нѣной опомени, узмешъ какву кнѣгу; али тада те неко посѣти, па кадъ види, да се читаѣмъ какве светске кнѣге занимашъ, одма ти стане предиковати. Дођешъ ли на прозоръ па узмешъ буди што да радишъ, као жене да плету, шію, везу; люди пакъ томе подобно, то се одма простацы предъ твојомъ кућомъ накупе, вичу и руже те, тако да ти угоститель занимаѣ изречно забрани. Тадъ оставишъ прозоръ твоје гостилнице, и са твоимъ некимъ земляцѣма започнешъ сасвимъ безазлену какву игру, можда „Домине.“ Таки покаже улазећій келнеръ или служитель свое свето гнушанѣ, ако не рече, а оно баръ чертама на лицу. Ако започнешъ карте играти, то има право твой собственный служитель, да те у најближій примирительный судъ тужи, и ты већешъ избећи опредѣлену казнь. Тада морашъ устати, и одешъ у какву енглезку кућу, сви седе мирно у соби, едни читаю Библию, други обичне молитве. Свака светска кнѣга данасъ е строго забрањена, и многи су у томе толико побожни, да на саме новине, кое иѣмъ неделомъ дођу не отворе, но за понеделякъ оставе. — „Ел' истина“ питаше ме едина одъ присутствующихъ госпа „да у Немачкой неделомъ карте играю?“ — „Да богме, то се често догађа нарочито у дружбама.“ — „Милостивый Боже“ уздисаше друга госпа „то е

www.izobrazheniya.ru
 УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Или се не треба ни чудити, болъ шта нису ни научили. И притомъ ме сажалително као каквогъ безбожника погледа. „Али“ продужи она, „ямачно не играте за новце? — „Башъ за новце“ одговоримъ я. — „Благій Боже!“ викну сви грозећи се; а една трећа призна, да е она едномъ у недељу премда не за новце играла картій, па чисто и садъ не може се доволно накаяти. Я се обратимъ присуствующој Господи, кои су прилжно чаше изпрашивали, да бы прекратили дуго време; а међутимъ су се господъ, кое самъ кадшто кришомъ слушао, са своимъ кумицама и пријема својски грдиле. То е дозвољено, нити примирителный судъ има ту права, свой казнителный законъ употребити.

Што сиромѣ путникъ у Енглезској нема гди да се проведе, тимъ му теже пада, што и осимъ неделъ никакво увеселенъ уживати не може. По томе дакле нѣ никакво чудо, што народъ у тайности гледа да надокнади оно, што му е закономъ забранѣно. Отиди у предградя коя су яко населѣна, пакъ ћешъ наћи пивнице и крме пуне пияни людій, докъ други међу тимъ кодъ куће у тайности истомъ терету подлежу.

Осимъ тога множина людій иде у увеселителне шумице, па ако желишь лондонскій светъ, скупа и у великој смеши познати, то отиди неделомъ Мая или Юнѣ, када е

лепо време после подне око 4 сата, у прекрасне шумице, кое се у, и изванъ вароши налазе, у Жемску, Гринску, Худеску на Юго-Западу, а у Режентску на Сѣверо-Западу вароши. Ту ћешъ наћи стотинама пляда свакогъ станя, изъ своју земаля и части света, изъ восточне и западне Индіе, Гренландіе и Бразиліе, Африке и Новогъ Селанда, млади и стари, мушки и женски. Илядама свакојки парадны кола юре тамо, гомилама госпде и госпоя на коньима, по већој части одъ најблагородниегъ соя, многи брбляю, смею се, па и опорю псую се, но нити свирке, нитъ песме, еръ то нѣ дозвољено неделомъ явной музыки.

Но сасвимъ особено празнованъ Неделъ видю самъ у одной квекерской кући. Уђемъ крозь една мала сниска врата, у одну собу, у коіой до вратій намештене бяу неколико клупій за странце. Квекери уђу и тихо се посаде, люди съ едне, жене с' друге стране. Сви седе мирно ћутѣћи; нико одъ мушки не скида капу. Горе попреко седе неколико старіи, иначе у целой соби нитъ има предикаонице, нити олтара, нити крстонице. — Сви очекую наитіе Св. Духа, али као да су сви неми, нико неговори. Таква тишина влада, да се и само дисанъ чуе. Нека особита светиня влада у овой дубоко срдачној, свечаној тишини. После некогъ времена дигоше се сви, и мирно као какви духови оставише ову кућу.

СМЕСИЦЕ.

Неблагодарный крадльивацъ.

Славный енглезскій министеръ Фоксъ отиде едномъ са своимъ братомъ, Генераломъ, да види прво по воздуху путованъ Лунарда. Тишма бяше превелика, тако да е Фоксъ съ тешкомъ мукомъ могао руку къ часовнику помаћи, те да види, кое е доба. Место часовника увати руку, кою тврдо држаше. „Приятелю“ рече на то непознатомъ притяжателью руке, „вы сте онакавъ занатъ изабрали, ко ће васъ наипосле упропастити.“ „О, Г. Фоксъ,“ поче крадльивацъ ядиковати, опростите ми и пустите ме. Я самъ то по нужди учиню, збогъ любви према моіой одъ глади умирующей деци, и према моіой болной жени.“ Добродушный Фоксъ метне у руку крадльивца одну гвинеу, пре него што ю е пустио. Пошто се лопта (балонъ) у воздухъ подигла и народъ се разишао, хтеде заглядати у часовникъ, но садъ виде, да му часовника нема. Нъговъ братъ, видећи га упрепашѣна, рече му: „Твой е сатъ однео съ великомъ вештиномъ твой приятель, и то на мое очи.“ „И ты ниси хтео покушати, да то предупредишь?“ „Дабогме да нисамъ хтео. еръ вы сте у таквимъ пріятельскимъ отношеняма были, да самъ се устрочавао мешати се у ваше пріятельство.“

Добаръ одговоръ.

Кадъ е Министеръ Херцбергъ познатогъ Статистика, у оно време Хесскогъ Професора Дома у Каселу хтео у Прайзску службу увести, и кадъ му е тога ради првый приступъ предъ Фридриха Великогъ израдю, опоминяо га е да се неда поколебати и збунити Фридриховимъ проинца-

телнимъ погледомъ и редкимъ, чудноватимъ пытанъмъ. Прво пытанъ Фридрихово бяше ово: „Кажи ми, где починѣ исторія?“ Разумный Професоръ одговори тако брзо, као што за муњомъ громъ слѣдуо: „Онде, где басна престае!“ Овай му е одговоръ сређу основао. Фридрихъ га постави тайнимъ советникомъ финансие, и ту е имао прилике съ великимъ овимъ владаоцемъ изближе познати се и свое способности и знанъ показати. Колико е тиме добио краљ, колико е добило знанъ и држава, показало е време.

Судъ едногоъ Ирокеза (Индіанца.)

Некій Ирокезъ бяше дошао у Албани, да се нагледи белы людій и нъови обичая. Као правый природный человекъ сматрао е све врло точно, и у свему е показивао зрелый разумъ. Тамошњи грађани приме га врло лепо, и водили су га у различна одлична дружства, да се съ нъговимъ природнимъ суђенъмъ увеселяваю. Едномъ одведу га на сватбу. Младоженья бяше шестдесетъ година, а невести едва осамнаестъ. При свемъ томъ были су сватови врло весели, као да су младенци у наибольшимъ годинама. Пошто се дивлякъ добро наво, запыта га староженя, како му се невеста допада, и шта му е на свадби белы людій у очи пало? „Брате,“ рече Ирокезъ, „твоя е невеста лепа као месецъ кадъ се раја. На првой стени мога отачества принеђу великомъ духу света на жртву мою лучу, бацивши е у море, да бы іой благословъ изпросю. Она е добро урадила, што е пошла за тебе, еръ ты си добаръ человекъ, и лепо си ме угостио; али бы опетъ болъ урадила, да е место тебе узела два мужа, свакога одъ 30 година, еръ и то чини шестдесетъ.“

Донесъ изъ Београда. У неделю, 23. т. м. представљена е комедија: „Тврдица, или Кир-Јаня.“ О самой овой комедији говорити, было бы излишно, почемъ е о нъой већъ споменъ быо у овимъ листовима одъ прошле године*). Што се пакъ тиче наши представљача, то морамо признати, да су са својомъ вештиномъ подпуно гледаоце задовољили. Особито се Кир-Јаня, као главна особа, одликовао. О обштемъ задовольству сведочи вишекратно плъсканѣ гледалаца и при свршетку весело виканѣ „фора! фора!“

Одъ колике бы ползе было и за нашъ публикумъ и за наше представљаче, кадъ бы имъ се допустило, да подѣ

*) Види биографію Іована С. Поповића у 15. числу Подунавке одъ ланске године.

управомъ едногъ одъ свои другова драме представляю, — мислимъ да е свакоме познато; еръ тимъ начиномъ дошли бы за кратко време и до богатіе ризнице и до боли и сходнији картина и седишта, — да само усавршаванѣ наше младежи у овой тежкой вештини и неспоминѣмъ, почемъ бы имъ већа користь съ уклонѣнимъ препонама више вољѣ и ревности улила.

Поправка.

У преѣшнимъ допису у 3-ој врсти одоздо, на првомъ ступцу учиѣна е штампарска погрешка: „новаца,“ место: „новаци,“ т. е. почетници. — Тако исто и на страни 62. у другомъ ступцу 16-ой врсти одоздо: „капаристъ,“ место: „кипаристъ.“

Кореспонденциј.

Господину В. Ж. у П. — Ваше последнѣ писмо толико насъ е обрадовало, да се готово речма не да описати. Мы смо се истина надади да ћете вашъ врлий даръ ползи народа нашегъ радо жртвовати, почемъ е съ даровитимъ люда и полза народа тако твердо скопчана; ал' смо опетъ зебли, што одъ толикогъ времена одвратисте вашу наклоность одъ лепи вештина. Вама е можда непознато, съ каквимъ се усхиѣнѣмъ у Србскомъ народу читаю и певаю ваши умни производи; но мы васъ уверавамо, да су се наши најодличнији книжевници увекъ съ усхиѣнѣмъ и почитованѣмъ о вама изражавали. Хвала вамъ дакле двострука, едно што сте се опетъ обштой ползи жртвовали, а друго што сте Подунавку ваши прилога удостоили. Нежелени овимъ пресуду изрицати о производима наши спсателя а нарочито млади песмотворца, кои су по чудноватомъ некомъ правду вештину забацили, и или у санјариама усладе надазе или у гаженю своју доякошњи правила у лепой вештини неукимъ читателѣма мозакъ завртити желе — само се засадъ искрено съ народомъ србскимъ радуемо, што васъ е овай случай опетъ песмотворству повратио, и што ћете вашомъ зре-

лосћу и вештиномъ заблудивше опетъ на путь извести.

Господину В. І. у М. — Ние намъ познато, да у Србскомъ книжеству има какве књиге изключително за науку о лову написане; но могли бы се у томе помоћи исторіомъ естествономъ, кою е Г. Дръ Вукъ Маринковићъ за гимназијну младежъ написао, почемъ ћете у нъой наћи лепо описаны зверова, други четиороножни животина и птица. Она е школскомъ комисіомъ испытана и одобрена. Друга е подобна књига засадъ у печатњи, и биће по свой прилици до свршетка Юлія т. г. печатана. Та е књига: „Сремско-Славонско-Хрватске животни дивѣ, звери и птице,“ кою е вретнији и заслужнији шумаръ Јосинъ Етингеръ написао. У нъой ћете наћи све оне животниѣ и птице онако точно и учено описане, као што ѿ се само собствено примечаванѣ, испытиванѣ и бежеиѣ описати могло. Писацъ е речене књиге толико година съ пушкомъ о рамену шетао по шумама и поляма наше домовине, сматрао е точно животниѣ и пнивогъ начинъ живљѣња, испытывао е и бежею, докъ е најпоследне резултате свогъ толикогодишнѣгъ искуства у светъ

пустіо. О овой књизи може се рећи, да ће служити на поносъ и дикю югославенской литературы. Она е латиницомъ написана, али езикомъ лепимъ, чистимъ, простонароднимъ.

Господину І. З. у Б. — Ваше прилоге не можемо употребити, почемъ се съ тежњомъ и правцемъ нашегъ листа неслажу. Тако исто не можемо васъ поуздано известити, да ли ће ѿ другий какавъ листъ примити, ербо сумњамъ, да ће будикакавъ листъ смети своимъ читателѣма уста премазати съ таквимъ сувопарнимъ, изъ Брокхаузовогъ конверзационогъ речника преведенимъ предметомъ, па јоштъ тако, да се на нѣму ясно види, да тай предметъ, можда по површномъ читаню, нисте ни разумели. Ако е икомъ до свој предписника и читателя стало, нама е занста збогъ малогъ нѣвогъ числа; но свакојко е грехъ, та читателѣ свое таквимъ прилозима одвраћали, та имъ вкусъ кварили, и у незнаню ѿ утврђивали. Ненмати пренумеранта, то е већъ обично, али свое постојане пренумеранте наопакима вкусомъ одбити, была бы јоштъ, осимъ греха, и највећа нама будалаштина.

Опоминѣмо, да имаде и фаллични сокова;

ОГЛАСЪ.

Зато умољивамо свакогъ, да мотри на описъ флашица.

СТЕЙРИСКІЙ БИЛЬНИЙ СОКЪ

ЗА ОНЕ КОИ ПАТЕ ОДЪ ПРСЮ.

Овай се сокъ досада по увераваню најгласовитиѣ дѣкара у Бечу и Градцу за чудо добаръ показао, а имено противъ

кашли, грипе, кѣнвице, промуклогъ гласа, вратоболѣ и грудоболѣ.

Многи, кои су узели тай сокъ, доказую, да немогу бити безъ нѣга и да само нѣму имаю благодарити, што имъ е олакшана боля и што могу мирно спавати; збогъ благотворногъ дѣйства овай се сокъ најболѣ препоручуе како малой деци, тако и најстаримъ лицама; вкусъ му е врло прѣтанъ.

Стакленцета су стейрискогъ бильногъ сока бела, горе дугуляста и са калайнимъ кашцима, на којима као и на стакленцету пише: „Апатека кодъ елена у Градцу“ и „І Р А“, добро су затворена, и на пѣима су надписи заедно са подписомъ онога кои производи тай сокъ.

Цѣна е едногъ стакленцета 50 кр. ср.; маѣ одъ два стакленцета немогу се слати. Што се завію и пошлю два или четиръ стаклета, то се рачуна на 20 кр. ср.

Тай сокъ производи І. Пурглайнеръ, апатекаръ кодъ „елена“ у Градцу, а добити се може у Земуну у апатеки кодъ „златногъ орла“ Карла Трешчика.